

מסורת הש"ס

<sup>(א)</sup> כלס פט"ז מ"א, <sup>(ב)</sup> ונריוצן קד: א] <sup>(ג)</sup> ונע"ש כפסחיס מותר], <sup>(ד)</sup> ונע"ש כפסחיס מוס' ד"ה עולי רגלים,

## הגהות הב"ח

<sup>(א)</sup> גמ' טוקרין ריחוס כמועד משום רבינו אמרר (אפילו) תו"מ וי"צ בס"א ל"ג ליה. עוד יי"צ ונראה דרבינו הוא רב ועי' במ"ש פ' לולב הגזול דף ג' ע"א אפרס"י רביע רבי שס הארכמי על זה: <sup>(ב)</sup> רש"י ד"ה כלנחא כו' מדרטו לתחוב זו: <sup>(א)</sup> ד"ה מעמידין כו' מקום שפיתת קדירה אחת כירה מקום שפיתת שמי קדירות. יי"צ כ"ה גיטס פ' כירה: <sup>(ד)</sup> תוס' ד"ה הי' ר"י כו' שאין זה כנין גמור אבל בנין בתחילה אסור וה"ה דאסור כנוט:

## גליון הש"ס

**מתני'** מעמידין תנור ובימים וריחים כול':

## הגהות מהר"ב רנשבורג

**[א** רש"י <sup>(א)</sup> [סוף] ד"ה (מכנשין כגמ' מפרש) [מעמידין]. יי"צ עי' מהו כי ע"כ כותב ד"ה כפולנחא וכו' ועיין ודוק':

## רבינו חננאל

דכולהו אע"פ שמציריות עכשיו שמוחת לאחר זמן. אמר רב יהודה אמר רב בנות ישראל שהגיעו לפירקן ולא הגיעו, עניות טופלות אותן בסיד, עשירות בסולת, בנות ממוחי משום דהואל ואפשר למלייה למטה כמאלי עד לעיל והדר מצי למירמא עליהו כרים וכסמות למיזגא עלייהו: לא **טרחינן**. דהוי **טורח** דלא כר"ך: **מתני'** **מעמידין תנור וכירים**. שעושין אותם לכתחלה כדלמרינן לקמן. תנור מוכר חלול מקום שפיתת <sup>(א)</sup> שתי קדירות כירה **א**ל כגמ' מפרש: **גמ'** **מנקר ריחא**. שסשהי' ישנה ותלקה ואין החטין יכולין לפרך מנקרין אותה חותכין אותה כדי שלא יהא שזה כדי שיפרכו החטין תחתיה: **כס עינא**. נקב שעושין כזאמנע הריחים שהתצואה נופלת לתוכה: היינו **דמשכחם** לה **כישנה**. לפי שהישנה כריכה לכך שכבר היא חלקה לפי שחדיר היא טוחנת: **אלא למאן דאמר**. דמכבשין היינו צת עינא ישנה צת עינא למה והלא כבר אית לה צת עינא שכבר היא ישנה מלטחון ואי לא הוי לה צת עינא לא מצי למיטחון: **כגון דנעבי לארווחי**. האי צת עינא טפי וכי האי גוונא משכחת לה כישנה: **מנקר ריחא**. כישנה: **איסתיל גופיה**. יתחלל גופו: **מוסר לטוב**. להן כפרנים

**מוסר כדרכו**. כחולו של מועד: **הכי דמי** **הדיוט**. שאינו אומן שמוסר כדרכו: **מלא מחט כנס אחס**. שאינו יכול ללקוט נימי התפירה של חלוק כדי לתפור כשהוא מוסר תומצ תמיצות הרצה כמלא אורך המחט ואח"כ מושכה מן הכגד ונמצאו תפירות הרצה כמשירה אחת והיודע לעשות כן אומן הוא: **שאינו יכול לבוין אימרא**

**כחפת חלוקו**. שאינו יודע לתחוב אותו כגד עב שעושין ממנו אימרא כחפת חלוקו אלף שבמקום אחד מקלרו ובמקום אחד מרחיבו: **האומן**. החייט מכליב: **מפסיע**. שאינו מוסר כיושר אלף מפור התפירה ולהכי קרי מכליב שדומין תחובי המחט לשיני הכלב רחוקות זו מזו כשיני הכלב: **כלנחא**. שאינו מוסר כדרכו <sup>(א)</sup> תומצ זה כסמוך זה אלף שמוצב המחט פסע אחת למעלה ופסע אחת למטה ולהכי קרי ליה כלנחא דהכי קיימי שיני הכלב שן אחד גצוה מחבירו: **מסרגין שטי וערב**. שאורגין מטת של חבלים כשמי וערב: **שטי צנא** **ערב**. שמוחת השטי ואינו אורג זה הערב: **שאס היה רפוי**. זה שנארג ימים רבים והיו החבלים רפוין ותלוין למטה שאין ממוחין ממתחן: **ושוין**. רבי מאיר ור' יוסי: **שאין מפשילין חבלים לכתחלה**. שאין גודלים חבלים לכתחלה: **המטה**. לעולם אינה מקבלת טומאה עד שיכרך בה ג' צתי נירין שהשמי כבר ממוח ואורג בה שלשה צתי נירין דערב. אלמא דמסרגין קרי שטי וערב: **היינו דאסו יש אומרים לאפלוגי**. דאפילו שטי צנא ערב לא מצי: **ממסה נמי לא**. כתמיה. אסו יש אומרים למיסר נמי ממוחי ואסמאי הא לא קעביד מלאכה ואי לא עביד הכי לא מצי למיזגא עלה: **אין**. ודאי אסו יש אומרים למיסר נמי ממוחי משום דהואל ואפשר למלייה למטה כמאלי עד לעיל והדר מצי למירמא עלייהו כרים וכסמות למיזגא עלייהו: לא **טרחינן**. דהוי **טורח** דלא כר"ך: **מתני'** **מעמידין תנור וכירים**. שעושין אותם לכתחלה כדלמרינן לקמן. תנור מוכר חלול מקום שפיתת <sup>(א)</sup> שתי קדירות כירה **א**ל כגמ' מפרש: **גמ'** **מנקר ריחא**. שסשהי' ישנה ותלקה ואין החטין יכולין לפרך מנקרין אותה חותכין אותה כדי שלא יהא שזה כדי שיפרכו החטין תחתיה: **כס עינא**. נקב שעושין כזאמנע הריחים שהתצואה נופלת לתוכה: היינו **דמשכחם** לה **כישנה**. לפי שהישנה כריכה לכך שכבר היא חלקה לפי שחדיר היא טוחנת: **אלא למאן דאמר**. דמכבשין היינו צת עינא ישנה צת עינא למה והלא כבר אית לה צת עינא שכבר היא ישנה מלטחון ואי לא הוי לה צת עינא לא מצי למיטחון: **כגון דנעבי לארווחי**. האי צת עינא טפי וכי האי גוונא משכחת לה כישנה: **מנקר ריחא**. כישנה: **איסתיל גופיה**. יתחלל גופו: **מוסר לטוב**. להן כפרנים

## משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן י.

**ההדיוט תופר בדרבו**. נראה דוקא ללוךך המועד אלב כחנס למה ימיירו אפילו על ידי שינוי מיהו לא איירי כדכר האכד דהיכא דאיכא דכר האכד קיימא לן כר' יוסי דאין מנר'ך שינוי כדכר האכד והיכא דכגדיו או מנעליו מקורעין ואס יניח אותן עד לאחר מועד יתקלקלו ראיתי רצותי שאין מקילין כלל להמיר אפילו על ידי נכרי כדלמרינן לקמן (דף יב.) כל שאינו עושה אינו אומר לנכרי ועושה ושמא לא היו חושצים אותו דכר האכד או שמא אין כל דכר האכד מותר צנא שינוי דכפ' מקום שנהגו (פסחים דף נה:) משמע דוקא עולי רגלים מתקנין מנעלים כמועד <sup>(ז)</sup> **במסרגין בוי' ע'למא לא פ'יני דשתי וערב**. תימיה

היאך מותר לעשות מלאכה כי האי צנא שינוי: **ממתוךדי נמי לא**. צנאו הכי נמי נראה דמצי לאקשויי הכי קאלמר ר' יוסי שאס היה רפוי ממתחו אלב לא מסרגין שטי וערב הא אפילו כשמי צנא ערב אסור: **כיון דאפשר למ'לויי במאני**. משמע דאין מותר אלף ללוךך המועד: **ה"גרבי יהודה אומר אין מכבשין את הריחים בתחילה**.

וכחדשה קאלמר דהא כגמרל מתייר ישנה ואין נראה לומר כדגמ' דמתייר ישנה משום ר' אליעזר קאלמר והא משמיה ידידיה כי למה נדחוק לעשות מחלוקת חס ועוד לכתחילה משמע חדשה ואס תאלמר כנוש מאן דכר שמיה י"ל תנא קמא אמר מעמידין וכחדשה קאלמר ומשמע אפילו כנוש ור' יהודה אוסר ככנוש ואית דגרים ר' יהודה אומר מכבשין את הריחים ולא גרס לכתחילה והיא היא אלב עמה קשיא יותר כנוש מאן דכר שמיה תנא קמא נמי שרי יש לומר דת"ק שרי העמדה כעלמא שאין זה כנין גמור <sup>(א)</sup> וה"ה דאסר כנוש כין כחדשה כין כישנה ור' יהודה שרי כנוש כישנה וגירסא ראשונה נראה לרבי ומעמידין נראה דוקא העמדה דתנור אין זה כנין כתחילה אלף הוא עשוי כבר אלב אינו מחובר כקרקע ולר'ך לתכור ולטפלו כזרק כדמפרש כפרק כל הכלים (שבת דף קסה.) אי נמי כי ההוא דפ' המציל כדי יין <sup>(ב)ה</sup> (כ"ה לה.) גצי תנור דכ"ט אין סכין אותו ואין טשין אותו כמטלית וכו' הכא כמועד שרי ולקמן כשמעמין נמי קאלמר ושוין שאין גודלים תנור כתחילה וצירושלמי תני ר' חלפתא וכלכד שלא יגלחנו כתחילה ופירש כמוספ' דלא ידע מאי גילוח ול"נ דגרסינן שלא יגדלנו: **סוּם שרובב ע'ציו**. פ"י כמוספת ללוךך המועד משמע שאסור לרכוז כחנס: למישקל

הונא שמעיה לההוא גברא דקא מנקר ריחיא כחולא דמועדא אמר מאן האי <sup>(א)</sup> איתחיל גופיה דקא מחיל חולא דמועדא סבר לה כיש אומרים דרש רב חמא <sup>(א)</sup> נוקרין ריחים כמועד משום <sup>(ב)</sup> רבי מאיר אמר אפילו סוּם שרובב עליו וחמור שרובב עליו <sup>(א)</sup> (ומותר) ליטול צפרנים כחולו של מועד אבל

יתחלל גופו: **מוסר לטוב**. להן כפרנים עכשיו

### עין משפט גר מצוה

**פ**ה א טו"ע"ע א"ח סי' תקמ"א סעיף ב:
**פ**ב ב מ"י פ"ח מהלכות י"ט הלכה יג טו"ע"ע
שס סי' תקמ סעיף א:
**צ** ג ד מ"י שס טור ש"ע שס סעיף ח:
**צ**א ה מ"י שס הלכה טו טו"ע"ע שס סי' מקלו סעיף א:

## רבינו חננאל (המשך)

<sup>(א)</sup> זהו אומן וכל מי שאינו מוויג אינו אומן. אמר ר' סימון הדיוט תופר כיסים כיסים. מסרגין את המיטות, ר' יוסי אומר ממתחין. ר' חייא בר אבא כנון אריגה ערב ושותי, ממתחין שתי בלא ערב. וחד אמר מסרגין שתי בלא ערב, ממתחין שאם היה רפוי ממתחו. מתני' ר' חלפתא כן שאול, ושרין, פ"י תנא קמא ור' יוסי, שאין מפשילין חבלים לכתחלה. ומתמה רב כחמן בר יצחק מי איכא מאן דאמר מסרגין שתי בלא ערב, והתנן ר' מאיר אומר המטה משיסרוג בה שלשה בחים, מי אפשר לעשות בה בלא שתי וערב, אלא כולי עלמא מסרגין שתי וערב כי פליגי בממתחין. ולא איפשט לן בהדיא האי מיתח מה הוא, אי שתי בלא ערב אי אס היה רפוי ממתחו. אפשר למילילא במני, אפשר למלאת רפיון חבלי המטה בכסותות הרהב. [מתני'] מעמידין תנור וכירים כמועד, ר' יהודה אומר אין מכבשין את הריחים כמועד בתחילה. מאי מכבשין, רב יהודה אמר מנקר ריחיא, פ"י כיון שיעמרו הריחים מלטחון מנקרין בהן נקרים קטנים כמין חידודים כדי לטחון בהמה. רב יחיאל אמר בית עינא, ומקשינן עליה דרב יחיאל, ומפרק כנון דנקרה ובעי לארווחי ביה טפי. רב הונא שמע לההוא גבירא דהוה מנקר ריחיא כחולו של מועד, אמר, מאן האי דמתיל יום טוב ליתחיל גופיה. רב הונא סבר לה כיש אומרים דאמי אין מכבשין כל עיקר. דרש רב חמא נוקרין ריחים כחולו של מועד, משום רבינו אמרו אפי' סוס שרובב עליו וחמור שרובב עליו מותר ליטול צפרניו.

<sup>(א)</sup> לפענו כירושלמי איתא כל שהוא מווצ את הארמוות וזהו הדיוט ופשוט דעס"ה ולי"ל כני' רבינו י"ל.